

Norsk Fysioterapeutforbund

Redegjørelse etter åpenhetsloven – 2024

Åpenhetsloven

Åpenhetsloven (lov om virksomheters åpenhet og arbeid med grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold) skal fremme virksomheters respekt for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold i forbindelse med produksjon av varer og levering av tjenester, og sikre allmennheten tilgang til informasjon om hvordan virksomheter håndterer negative konsekvenser for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold.

Loven pålegger Norsk Fysioterapeutforbund en informasjonsplikt og en plikt til å gjennomføre en aktsomhetsvurdering som det skal redegjøres for i en allment tilgjengelig rapport. Norsk Fysioterapeutforbund gjennomførte denne vurderingen første gang for regnskapsåret 2023.

Det er i loven nedfelt et grunnleggende prinsipp om at arbeidet med aktsomhetsvurderinger skal være forholdsmessig og at man skal ha en risikobasert tilnærming. Det vil si at hva som forventes av vurderinger er avhengig av blant annet virksomhetens størrelse, art og konteksten virksomheten jobber i. Risikobasert tilnærming innebærer at tilnærmingen til aktsomhetsarbeidet skal samsvare med alvorlighetsgrad og sannsynlighet til den eventuelle negative påvirkningen virksomhetens drift har.

Redegjørelsen skal som et minimum redegjøre for faktiske negative konsekvenser som er avdekket i aktsomhetsvurderingene, og også forhold som innebærer vesentlig risiko knyttet til lovens formål. I den grad det er avdekket slike konsekvenser eller slik risiko, skal det gis opplysninger om tiltak som er igangsatt og resultatene av disse.

Om Norsk Fysioterapeutforbund

Norsk Fysioterapeutforbund er en partipolitisk uavhengig profesjonsorganisasjon for alle fysioterapeuter, manuellterapeuter, turnusfysioterapeuter og studenter. Norsk Fysioterapeutforbund er et profesjonsforbund som jobber for å ivareta medlemmenes interesser innen inntekt- og arbeidsvilkår samt faglig utvikling. Forbundet har litt over 10 000 medlemmer, og er landets største profesjonsorganisasjon for fysioterapeuter, manuellterapeuter, fysioterapistudenter og turnuskandidater.

Norsk Fysioterapeutforbund organiserer fysioterapeuter og manuellterapeuter ansatte i stat og/eller kommune, i private institusjoner, ledere, avtalefysioterapeuter og helprivate fysioterapeuter. Medlemmene i forbundet jobber i hovedsak i kliniske stillinger i kommunehelsetjeneste, spesialisthelsetjeneste og ved rehabiliterings/habilitering institusjoner. Forbundet har også medlemmer i bedriftshelsetjeneste, høgskole/universitetslektoren, NAV og annen offentlig administrasjon.

Norsk Fysioterapeutforbund er organisert med tillitsvalgte på den enkelte arbeidsplass og kontaktpersoner for våre medlemmer i kommunene som er selvstendig næringsdrivende. Vi har et

regionalt nivå, faggrupper med medlemmer fra hele landet og et sentralt nivå.

Organisasjonstillitvalgtes innsats er i hovedsak basert på frivillig arbeid. Noen av vervene er lønnet (regionledere, forbundsleder og enkelte faggruppeledere) og enkelte verv honoreres. Medlemmer som er selvstendig næringsdrivende får dekket tapt arbeidsfortjeneste for deltakelse i møter på dagtid. I tillegg er det et sekretariat i Oslo med 30 årsverk.

Forbundets virksomhet er i hovedsak knyttet til bistand til medlemmene i saker relatert til lønns- og arbeidsvilkår, opplæring av tillitsvalgte, etterutdanningskurs og annen faglig aktivitet, politisk påvirkning regionalt og nasjonalt og til intern organisasjonsdrift.

Norsk Fysioterapeutforbund har noe virksomhet internasjonalt. Forbundet er medlem i World Physiotherapy (WP), en sammenslutning av 122 nasjonale fysioterapeutorganisasjoner. Forbundet er gjennom dette medlem i WP Europaregionen og er engasjert i nordisk samarbeid. I tillegg er enkelte av forbundets faggrupper engasjert i WPs faglige og interessepolitiske undergrupper.

Regnskap for 2024 viser at det største utgiftsposten er lønn, honorar og godtgjørende til ansatte og tillitsvalgte i organisasjonen. Det er også store kostnader knyttet til reise og opphold, primært innenlands i forbindelse med kurs- og møtevirksomheten. Når det gjelder innkjøp av varer og tjenester er de største enkeltkostnadene husleie, utvikling og lisenser knyttet til IKT- verktøy.

Retningslinjer og rutiner

Norsk Fysioterapeutforbund har retningslinjer som sørger for å opprettholde deler av lovens formål blant forbundets medlemmer:

- Norsk Fysioterapeutforbunds etiske retningslinjer

Norsk Fysioterapeutforbund har ordninger, retningslinjer og rutiner, som er med på å sørge for overholdelse av lovens formål internt i forbundet. Dette omfatter blant annet:

- HMS plan: Planen er sekretariatets overordnede beskrivelse av de pliktene Norsk Fysioterapeutforbund er underlagt etter internkontrollforskriften. Det er i tillegg utarbeidet en HMS-sjekkliste som gjennomgås årlig.
- Varslingsrutiner: For alle ansatte i sekretariatet som ønsker å varsle om kritikkverdige forhold på arbeidsplassen.
- Avvikssystem: rutiner for å avdekke, rette opp og forebygge brudd på krav som er fastsatt i eller i medhold av helse-, miljø- og sikkerhetslovgivningen.
- Verneombud: Det er valgt et verneombud i tråd med arbeidsmiljølovens regler
- Tariffavtale: Avtalen omfatter alle ansatte.

Norsk Fysioterapeutforbund har i tillegg:

- Arbeidsmiljøutvalg som er valgt i tråd med arbeidsmiljølovens regler.
- Personalforening for alle ansatte i Norsk Fysioterapeutforbunds sekretariat. Personalforeningens fremste oppgave er å sikre medlemmene medbestemmelse og innflytelse i saker som vedrører lønns- og arbeidsvilkår.
- Velferdsutvalget som har formål å planlegge og legge til rette for sosiale tiltak for ansatte.

Organisering av arbeidet med aktsomhetsvurdering

Loven forutsetter at arbeidet med aktsomhetsvurderinger skjer kontinuerlig, samtidig som det skal være forholdsmessig og ha en risikobasert tilnærming. Forbundsstyret er overordnet ansvarlig for rutinen vedtatt for gjennomføring av aktsomhetsvurderingen. Forbundsstyret skal i samråd med generalsekretær sikre at det blir gjennomført aktsomhetsvurderinger i de ulike deler av vår virksomhet.

Med utgangspunkt i den virksomhet Norsk Fysioterapeutforbund har og det risikobildet for vår virksomhet, vurderes det at det i utgangspunktet er tilstrekkelig at generalsekretær har ansvar for at det årlig avholdes arbeidsmøter for gjennomføring av aktsomhetsvurderinger. Generalsekretær vurderer hvem som bør delta i arbeidet.

Aktsomhetsvurderinger skal gjennomføres slik:

- Det skal foretas risikovurdering knyttet til våre innkjøp av varer og tjenester
- Vi skal søke tilgjengelig informasjon om leverandørkjeder og kartlegging av risiko fra bransjeforeninger og fra andre aktører.
- Basert på risikokartlegging og prioritering/vesentlighetsvurdering skal områder for forbedring og tiltak prioriteres.
- Resultatet av risikokartlegging dokumenteres i en skriftlig redegjørelse. Redegjørelsen legges i tråd med åpenhetsloven, ut lett tilgjengelig på fysio.no.
- Vi opplyser i tråd med åpenhetsloven i årsberetningen om hvor redegjørelsen er tilgjengelig og oppdaterer og offentliggjør redegjørelsen innen 30. juni hvert år.

Aktsomhetsvurdering 2024

Den største delen av Norsk Fysioterapeutforbund virksomhet gjennomføres i Norge med norske og nordiske leverandører. Forbundet er derfor i liten grad eksponert for det som kan betegnes om useriøse og/eller usikre aktører.

Omfanget på aktsomhetsvurderingene og denne redegjørelsen er også tilpasset kravet om at disse skal stå i forhold til virksomhetens størrelse, virksomhetens art, konteksten virksomheten finner sted innenfor, og alvorlighetsgraden av og sannsynligheten for negative konsekvenser for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold.

Det er etter vår vurdering ikke avdekket områder som ikke er tilfredsstillende i henhold til loven. Rutiner for varsling og avvik er derimot ikke godt kjent i forbundet og det er derfor behov for å iverksette tiltak for å sikre at dette. Samtidig har gjennomgangen og oppfølgingen ikke avdekket avvik som skulle tilsa at det skal iverksettes tiltak ut over det som gjøres i den ordinære oppfølgingen av varsler/avvik.

Eiendom og drift

Norsk Fysioterapeutforbund leier lokaler, kjøper kantinetjenester gjennom gårdeier. Norsk Fysioterapeutforbund kjøper renhold.

Det er ikke avdekket forhold som krever særskilt oppfølging i henhold til lovens bestemmelser knyttet til leieforholdet og drift av lokaler.

Innkjøp varer og tjenester

Det er normalt ikke store volumer varer som kjøpes inn. Norsk Fysioterapeutforbund benytter seriøse aktører som i all hovedsak er lokalisert i Norge. Bærekraftig forretningspraksis med respekt for mennesker, samfunn og miljø vektlegges ved valg av leverandører. Det foreligger foreløpig ikke felles innkjøpsveiler. Det er ikke vurdert at det per i dag er forhold som krever særskilt oppfølging i henhold til lovens bestemmelser utover å utarbeide felles innkjøpsveiler.

Kurs/konferanser/møtevirksomhet

Når det gjelder internasjonale reiser vises det til seinere omtale. Reise og opphold er et område som er aktuelt å vurdere i forhold til loven. Det er inngått avtale med leverandører både av flyreiser, overnattingssteder og reisebyråtenester. Flere av avtalene er inngått av Unio. De fleste hoteller og konferanseleverandørene som benyttes er miljøfyrtårn sertifisert. Det bør utarbeides felles retningslinjer for valg av leverandør av reise, overnatting- og kurs-/møtelokaler. Det er ikke vurdert at det per i dag er forhold som krever særskilt oppfølging i henhold til lovens bestemmelser.

Internasjonale samarbeidsprosjekter og møter

Norsk Fysioterapeutforbund deltar i internasjonale virksomhet gjennom medlemskap i World Physiotherapy (WP), WP Europaregionen, WPs faglige og interessepolitiske undergrupper og deltakelse i nordisk samarbeid. Det internasjonale engasjementet innebærer deltakelse i møter fysisk eller digitalt og innebærer dermed reise og opphold. Dette er nærmere omtalt under Kurs/konferanser/møtevirksomhet. Det er ikke vurdert at det per i dag er forhold som krever særskilt oppfølging i henhold til lovens bestemmelser.

IKT-/samhandlingsverktøy – lisenser og utvikling

Norsk Fysioterapeutforbund har hentet inn dokumentasjon fra våre største leverandører knyttet til innkjøp av IKT-tjenester. Dette er leverandører som det er kjent at har – eller vil kunne ha – virksomhet eller underleverandører utenfor Norge. Alle våre leverandører er mer eller mindre faste leverandører som har hatt et flere års samarbeid med.

- Knowit – leverandør av nettsidene
- Groupcare- leverandør av medlems- og saksbehandlingssystem
- RunTime- driftsleverandør
- Microsoft – leverandør av standard programvare som Windows og Office 365
- Lector ApS- leverandør av program for utvikling av e-læringsinnhold
- TicTac Learn AB- leverandør av e-læringsplattform og program for utvikling av e-læringsinnhold
- Simployer- leverandør av personalsystem
- Mysoft (ny leverandør av medlems- og saksbehandlingssystem høst 2025)

Alle disse leverandørene har levert tilfredsstillende dokumentasjon på etterlevelse av de målsettinger loven vektlegger. Det kjøpes konsulenttenester fra enkelte av disse leverandørene, men dette er i det alt vesentlige arbeidskraft og ikke maskin- eller programvare eller eksterne utviklingstjenester. Det er ikke vurdert at det per i dag er forhold som krever særskilt oppfølging i henhold til lovens bestemmelser.

HMS/arbeidsmiljø

Norsk Fysioterapeutforbund foretok en grundig gjennomgang av internt HMS og arbeidsmiljøarbeid med bistand fra Arbeidsmiljøhuset i 2021. Prioriterte funn har blitt fulgt opp i årlige HMS-

handlingsplan for sekretariatet, forbundsleder og regionledere. Farer og problemer kartlegges systematisk og fortløpende. Med utgangspunkt i kartleggingen vurderes risiko og det utarbeides planar og tiltak for å redusere risikoen og ny arbeidsmiljøundersøkelse er planlagt gjennomført i januar 2025. Det er ikke avdekket forhold som krever ytterligere oppfølging i henhold til lovens bestemmelser.

Tiltak for å begrense risiko

I 2025 vil Norsk Fysioterapeutforbund videreføre og styrke sitt arbeid med åpenhetsloven og aktsomhetsvurderinger. Arbeidet vil fortsatt bygge på prinsippene om risikobasert tilnærming og forholdsmessighet, med mål om å sikre respekt for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold i hele vår virksomhet og leverandørkjede.

Det er identifisert flere områder hvor det er behov for forbedring og systematisering. Blant annet er rutiner for varsling og håndtering av avvik ikke godt kjent i organisasjonen. Det er derfor planlagt tiltak for å øke bevisstheten og sikre at slike rutiner er tilgjengelige og forstått av alle relevante aktører.

Videre foreligger det per i dag ikke felles retningslinjer for valg av leverandører innen reise, overnatting og kurs-/møtelokaler. Det er heller ikke utarbeidet en samlet innkjøpsveileder. Selv om det ikke er vurdert at det foreligger forhold som krever særskilt oppfølging etter lovens bestemmelser, er det et klart behov for å etablere felles føringer for innkjøp og leverandørvalg.

I løpet av året planlegger vi å:

- Utvikle og lansere et e-læringskurs om åpenhetsloven og aktsomhetsvurderinger, rettet mot organisasjonstillitsvalgte og ansatte i sekretariatet. Kurset skal bidra til økt kompetanse og en felles forståelse av lovens krav og NFFs ansvar.
- Iverksette tiltak for å gjøre rutiner for varsling og avvik bedre kjent i organisasjonen.
- Etablere rutiner for oppfølging og evaluering av tiltak
- Utarbeide felles retningslinjer for valg av leverandører innen reise, overnatting og kurs-/møtelokaler, for å sikre at slike valg er i tråd med våre etiske retningslinjer og krav til aktsomhet.
- Utvikle en samlet innkjøpsveileder som kan bidra til mer ansvarlige og transparente innkjøpsprosesser.

Gjennom disse tiltakene ønsker vi å sikre at NFF ikke bare etterlever lovens krav, men også går foran som et godt eksempel på ansvarlig og åpen praksis i vår sektor.

Vedtatt av Forbundsstyret 19. juni 2025.